

NOTATKA

ze spotkania odbytego w dniu 23 listopada 2017 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Iłży.

Notatka zawiera jedynie wypowiedzi i propozycje uczestników spotkania związane z tematem ustanowienia Roku Zamku.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji kultury oraz osoby wg listy obecności załączonej do notatki.

Spotkanie otworzył ***Przewodniczący Rady - Józef Skrobisz***, który powitał wszystkich obecnych na spotkaniu. Stwierdził, że jest to drugie spotkanie związane z planowanym ustanowieniem roku 2018 - Rokiem Zamku. Dodał, że na prośbę mieszkańców została zmieniona godzina spotkania. Oddał głos Radnemu - Cezaremu Ziembickiemu, który jest pomysłodawcą tego przedsięwzięcia.

Radny - Cezary Ziembicki - powitał wszystkich obecnych oraz podziękował za tak liczne przybycie. Z uwagi na to, iż obecnych jest sporo nowych osób w skrócie wyjaśni na czym polega pomysł ustanowienia Roku Zamku. W związku z ustanowieniem roku 2017 - Rokiem Bolesława Leśmiana stwierdził, że dobrze by było ustanowić rok 2018 - Rokiem Zamku w celu promocji naszego największego atutu turystycznego. W związku z powyższym należałoby podjąć pewne działania, w które mogłyby się włączyć osoby zainteresowane. Chciałby poznać opinię mieszkańców na temat tego pomysłu oraz czy byłyby osoby chętne do zaangażowania się w organizację. Poprosił także o przedstawienie własnych pomysłów.

Pan Rafał Nadgrodkiewicz - oznajmił, że uczestniczył w pracach związanych z zabezpieczeniem baszty i dochodzą do niego informacje, że mają zostać zaprzestane prace archeologiczne oraz konserwatorskie na Zamku.

Z-ca Burmistrza - Marek Łuszczek - odpowiedział, że są to nieprawdziwe informacje. Została podpisana umowa z wykonawcą na renowację Zamku Górnego (części północnej oraz zachodniej). Prace rozpaczają się wiosną i mają zakończyć się jesienią 2018r. Absolutnie żaden proces renowacji zamku nie został przerwany.

Radny - Cezary Ziembicki - powodem spotkania nie jest to, iż coś złego dzieje się z Zamkiem lecz chodzi o jeszcze większe jego wypromowanie, które może przynieść wiele korzyści dla gminy. Jeśli ogłasza się rok np. pisarza czy znanej osoby to w ślad za tym idą inicjatywy, które promują i przypominają o tej osobie. Chodzi o podjęcie działań, które jeszcze bardziej wypromują Zamek. Dobrze byłoby także pokazać co zmieni inwestycja prowadzona na Zamku. Należy ustalić pewne cele i to co chcemy osiągnąć przez podjęcie tej inicjatywy.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - oznajmił, że jest to bardzo cenna inicjatywa. Uważa, że można by zorganizować Rok Zamku, który wpłynął by na kilka aspektów w jego funkcjonowaniu. Jednym z aspektów jest długofalowe podejście do Zamku. Przyszłoroczne prace, które będą wykonywane odnowią część Górnego Zamku, jednak jest dużo więcej do zrobienia. Pozostaje całe zachodnie skrzydło, brama wejściowa, Zamek Dolny, zorganizowanie wejścia, toalet, zieleni wokół Zamku. Są to prace długoterminowe. Dobrym rozwiązaniem

byłoby, aby Rada w ramach ustanowienia Roku Zamku podjęła także plan ramowy działań na kolejne 5 lat, zabezpieczając przy tym odpowiednie środki w budżecie. Uważa, że na tego typu działania będzie potrzebne ok. 20 mln zł. Do samej renowacji Zamku należy doliczyć zatrudnienie ludzi. Zanim Zamek zacznie generować przychody to chwilę to potrwa. Zamek w przyszłym roku przerodzi się w plac budowy, w związku z tym będzie zamknięty. Nie będzie można tam więc prowadzić kampanii marketingowej na pozyskanie turystów. Można jednak zrobić kampanie wizerunkowe. Iłża znajduje się na szlaku Książąt Mazowieckich. Niedaleko znajduje się Zamek Krzysztopór, Zamek w Chęcinach i Janowcu. Są to zamki, w których Iłża w ramach współpracy mogła by się promować. Warto także pomyśleć, czy nie zsieciovac Zamku z zamkami świętokrzyskimi. Iłża nie jest w tym momencie gotowa na przyjęcie turysty na dłuższy pobyt, jedynie turystów jednodniowych. Wcześniej wspomniane kampanie nie będą wysokobudżetowe, będą wymagały jednak pewnego nakładu m.in. do produkcji materiałów, grafik. Należałoby także wyznaczyć osobę, która będzie koordynatorem wszystkich prac. Jego zdaniem, odpowiednią osobą byłby Pan Paweł Nowakowski. Przez okres zimowy mógł by on utworzyć stronę Zamku, prowadzić relacje online z prowadzonych robót itp. Stwierdził, że należy także przemyśleć kwestię wejścia na Zamek. Należy się zastanowić, czy nie wykupić domu Sunderlandów i wykonać wejścia wąwozami. Mogłyby się tam także znajdować toalety. Ponadto na stronie internetowej można by było umieścić wizualizację Zamku po remoncie oraz zdjęcia jak wyglądał wcześniej. Dodał, że każdy może zostać przewodnikiem. Są przypadki, że w niektórych miastach emeryci oprowadzają po zabytkach. Często w niektórych miastach organizowane są szkolenia dla przewodników. Poinformował, że Zamek Krzysztopór odwiedziło rocznie ok. 190.000 turystów, Zamek w Chęcinach 180.000 turystów. Są to zamki znajdujące się kilkadziesiąt km od Iłży. Dobrze by było przemyśleć także temat zrobienia autoprzewodnika lub aplikacji związanej z Zamkiem. Na Rynku można by było organizować jakieś wystawy np. starych zdjęć. Na wiosnę należałoby także przeprowadzić prace ogrodnicze. Jego zdaniem, już należy się przygotowywać do sezonu, który będzie. Należy zacząć od wspomnianej strony internetowej, od przeszkolenia ludzi, uzgodnić reklamy projmujące Iłżę, przyjąć ogólną strategię działania. Uważa, że znajdą się środki w budżecie na tego typu działania. Te działania zostaną rozłożone na lata, gdyż Iłża nie jest przystosowana na przyjęcie dużej liczby turystów. Dobrze by było, aby na każdej Sesji Rady były podejmowane uchwały związane z Zamkiem i pracami z nim związanymi. Najważniejsze aby określić cel oraz wysokość środków np. przez 10 lat przeznaczamy 20 mln. zł. na Zamek. Byłoby to 2 mln zł rocznie, a patrząc na budżet gminy nie są to duże środki. Trzeba zobaczyć jaką szansę daje Zamek na rozwój ludzi oraz na to, aby turyści zaczęli przyjeżdżać do Iłży. Będzie to dobro, które pozostanie po roku Zamku.

Radny - Cezary Ziembicki - odniósł się do sieci zamków z pytaniem czy istnieje sieć zamków średniowiecznych oraz czy można przyłączyć nasz Zamek.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - oznajmił, że nasz Zamek jest zsieciovany w sieci zamków Książąt Mazowieckich. Nie ma sieci Zamków Biskupich. Można jednak zsieciovac Zamek z zamkami z okolicy.

Dyrektor Muzeum- Beata Bujakowska - dodała, że można stworzyć sieć Zamków Biskupich, gdyż jest ich sporo w okolicy.

Radny - Cezary Ziembicki - odnośnie wspomnianej wystawy na Ryku dodał, że ma pomysł zorganizowania wystawy przedstawiającej stare zdjęcia, to jak Zamek wygląda obecnie oraz jak będzie wyglądał w przyszłości.

Dyrektor Muzeum- Beata Bujakowska - oznajmiła, że ogłoszenie roku Zamku będzie okazją do jego lepszego wypromowania. Muzeum z krótkimi przerwami jest administratorem baszty. W międzyczasie pojawił się gospodarz Zamku w osobie Pawła Nowakowskiego, który włożył ogrom pracy w Zamek, jak również w jego promocję. Na Zamku zmieniło się bardzo dużo. Zwiększyła się także liczba turystów, jednak są to turyści jednodniowi, zazwyczaj w weekendy. Nie ma jednak w Iłży zaplecza turystycznego. Popiera pomysł wykonania wejścia przez wąwozy, gdyż wejście po schodach jest uciążliwe dla matek z dziećmi i osób starszych. Dodała także, że bardzo ważna jest obecność gospodarza na Zamku.

Radny - Cezary Ziembicki - podzielił zdanie Dyrektora Muzeum, że Paweł Nowakowski jako gospodarz Zamku włożył tam wiele pracy i bardzo dobrze ją wykonywał.

Pan Paweł Nowakowski - oznajmił, że jest gospodarzem Zamku jedynie do końca roku 2017. Uważa, że podejście do tematu Zamku zależy głównie od podejścia władz miasta jako jego zarządcy. Od 1,5 roku swojej pracy stara się pokazać wszystkim mieszkańcom oraz władzom, że są to rodowe srebra, które są niewykorzystane. Pod zarządami obecnej władzy bardzo dużo się zmieniło, jednak to wszystko za mało. Rozpoczęto pewne prace konserwatorskie, jednak przy takich pracach ważny jest autentyzm np. ta sama forma Zamku, ta sama struktura itp. Uważa, że wszyscy muszą zrozumieć jak ważnym zabytkiem jest Zamek i że należy go w końcu wykorzystać. Dodał, że po zakończeniu przez niego pracy konieczne jest wyznaczenie nowego, kompetentnego gospodarza, gdyż brak gospodarza Zamku jego zdaniem jest poważnym krokiem w tył. Ponadto w przyszłym roku rozpoczynają się prace na Zamku. Gospodarz powinien także nadzorować te prace. Jego zdaniem przez brak nadzoru nad poprzednimi pracami są znaczne błędy i uchybienia.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - uważa, że jeśli Zamek nie będzie wyremontowany do końca, nie będzie on atrakcyjny. Projekt powinien obejmować całość Zamku. Lepiej zamknąć Zamek na jakiś czas, wyremontować go i mieć atrakcje na lata.

Przewodniczący Rady - Józef Skrobisz - stwierdził, że nie posiada informacji jak przebiegały wcześniejsze prace na Zamku, jednak odniesie się do inwestycji Sali widowiskowo-kinowej przy DK w Iłży. Gmina jako inwestor oddaje plac budowy wykonawcy, przy czym zatrudnia inspektora nadzoru. Wykonawca do chwili oddania obiektu zamyka plac budowy. Aby móc wejść na teren budowy musiał mieć zgodę kierownika budowy. Od nadzorowania budowy jest inspektor nadzoru, którego zatrudnia gmina i to on powinien nadzorować wszystkie prace związane z daną inwestycją. Jeśli Zamek zostanie oddany wykonawcy inwestycji, to nikt nie będzie mógł wejść na plac budowy bez zgody wykonawcy. Odniósł się do wypowiedzi członka stowarzyszenia Iłża 2039 stwierdzając, że przy jego wyliczeniach przez 5 lat gmina usiałaby przeznaczyć po 4 mln rocznie na Zamek. Cały budżet gminy na kulturę to ok. 2 mln. Zastanawia go z czego miałyby zostać przesunięte te środki. Na przyszłoroczne prace na Zamku miałyby zostać pozyskane środki unijne, jednak wniosek się nie zakwalifikował i ponad 2,5 mln zł. należy przeznaczyć z budżetu gminy na tę inwestycję.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - jeśli chodzi o finansowanie prac na Zamku to nie można tych środków przesuwac z jednostek kultury. Można te środki zabezpieczyć z budżetu inwestycyjnego, ponadto są środki z podatku od wiatraków.

Z-ca Burmistrza - Marek Łuszczek - jego zdaniem spotkanie zostało zorganizowane w celu omówienia pomysłów oraz organizacji wydarzeń kulturalnych itp. związanych z Rokiem Zamku. Pojawiło się dużo argumentów działań strategicznych i chciałby, aby dyskusja na temat strategii przeniosła się na pierwsze miesiące 2018r., gdyż opracowywana będzie Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Iłża na kolejne lata. Zaprosił do wzięcia udziału w konsultacjach. Odnośnie Zamku dodał, że rzeczywiście musi być osoba, która będzie się nim opiekować. Należy jednak pamiętać, że w 2018 roku Zamek Górny będzie placem budowy. W ostatnich latach gmina przeznaczająca od 8 mln do 13 mln na inwestycje i remonty. Realizowane są jednak duże projekty jak np. sala widowiskowo-kinowa, oczyszczalnia ścieków. Potrzeby społeczne są bardzo duże, nie można więc skupić się jedynie na Zamku. Jest bardzo dużo inwestycji, które samorząd musi wykonać.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - uważa, że jeśli planowane jest zamknięcie Zamku w 2018 roku w związku z pracami remontowymi to jest to totalne nieporozumienie. Dodał, że nie trzeba być na Zamku, żeby robić akcje marketingowe oraz informujące o tym co się na nim dzieje. Można zrobić reportaż jak się on zmienia. Jego zdaniem od wielu lat nie ma pomysłu na Zamek.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - uważa, że konieczne jest zabezpieczenie środków w budżecie na ten cel, którymi ktoś będzie zarządzał.

Radny - Cezary Ziembicki - myśląc o roku Zamku miał na myśli z jednej strony działania, na które należy zabezpieczyć środki w budżecie i są to pewne inwestycje, jednak może to być wszystko wsparte działaniami, które nie wymagają dużych nakładów pieniężnych, lecz wkładu pracy, pomysłów. Ponadto pojawił się pomysł, aby wykorzystać Zamek pod względem edukacyjnym, przyciągając przy tym uczniów z innych miast.

Mieszkaniec Iłży - oznajmił, że był jednym z organizatorów biegu na Zamku. W związku z ograniczonym budżetem zaprosili jedynie 100 osób. Na Zamku było w tym dniu ok 160 osób. Pan Paweł Nowakowski, który jego zdaniem jest odpowiednim człowiekiem na stanowisku gospodarza Zamku opowiedział obecnym kilka ciekawostek na jego temat. Biuro zorganizowane było na dole, aby uczestnicy mogli zwiedzić Malinowy Chruśniak. Dodał, że wszyscy uczestnicy byli zachwyceni, gdyż dużo osób nie wiedziało o takich miejscach w Iłży. Chciałby, aby bieg odbywał się corocznie. Gdyby nie byli ograniczeni finansami, byłiby w stanie ściągnąć ok. 300-400 osób. Konieczna jest więc pomoc finansowa, która będzie m.in. przeznaczona na profesjonalny pomiar czasu.

Dyrektor MGOSiR-u - Rafał Nachyła - dodał, że był jednym z organizatorów rajdu rowerowego, który zakończył się na Zamku, gdzie także Pan Paweł Nowakowski przedstawił jego historię.

Z-ca Burmistrza - Marek Łuszczek - uważa, że wszystko co będzie się działo w planowanym roku Zamku nie jest wyłącznie pracą samorządu, czy gospodarza Zamku.

Wyobrażał sobie, że będzie to wspólna praca organizacji pozarządowych, instytucji, mieszkańców, którzy podejmą się organizacji pewnych wydarzeń. Dla przykładu podał Rok Leśmianowski.

Radna - Renata Iluchin - oznajmiła, że są już pewne propozycje działań i wydarzeń, do których z pewnością przyłączą się szkoły z terenu gminy. Potrzebna jest jednak osoba koordynująca wszystkie działania, o czym wielokrotnie wspomniano na tym spotkaniu wskazując osobę Pawła Nowakowskiego.

Mieszkaniec Iłży - stwierdził, że Pan Paweł Nowakowski byłby osobą odpowiednią na stanowisko gospodarza Zamku, jak również koordynatora Roku Zamku.

Mieszkaniec Iłży - uważa, że należy stworzyć program działania i określić przez jaki okres będzie on realizowany. Wtedy można zaplanować konkretne działania.

Członek stowarzyszenia Iłża 2039 - uważa, że rok Zamku powinien zostać przesunięty na rok 2019, kiedy zakończy się remont, gdyż w 2018 roku cały Zamek Górny będzie niedostępny z powodu prac na tamtym terenie.

Radny - Cezary Ziembicki - oznajmił, że nie chciałby przesunąć roku Zamku, gdyż będzie to ponownie odraczanie pewnych działań. Mamy doświadczenie w związku z obchodami roku Leśmianowskiego więc chce, aby rok Zamku wypadł jeszcze lepiej. Jeśli zaplanowane będą konkretne działania to zostaną zabezpieczone środki na ich realizację. Należy mówić o tym jak będzie wyglądał Zamek, aby turyści wiedzieli, że warto przyjechać do Iłży. Rok Zamku ma być wydarzeniem promującym Iłżę i przyciągającym turystów.

Dyrektor SP w Iłży - Marzena Stasiło - poinformowała, że SP w Iłży także chce brać czynny udział w organizacji roku Zamku, przy niewielkich kosztach. Oznajmiła, że działania podjęte przez SP w Iłży będą polegały m.in. na organizacji różnych konkursów plastycznych, projektu logo Iłży, widokówki, kalendarza na 2018, konkursu fotograficznego, konkursu literackiego, przedstawienia związanego z legendą o Iłży, biegu dla dzieci wokół Zamku, wycieczki po Zamku organizowane na godzinach wychowawczych. Lekcje organizowane w plenerze ponownie wiążą się z osobą Pawła Nowakowskiego, który jest przewodnikiem na takich wycieczkach.

Z-ca Burmistrza - Marek Łuszczek - odniósł się do kwestii wejścia na Zamek dodając, że niedawno została zakończona inwestycja budowy drogi Kirkut - Zamek. Droga wybudowana jest z kostki brukowej, utwardzone są skarpy, podjazd jest swobodny więc można wejść z wózkiem. W roku 2018 będzie nawiązanie do tej budowy, gdyż ul. Św. Franciszka zostanie dalej utwardzona i połączona ze wspomnianą drogą. Dodał, że od 2007 roku podejmowane są różnorodne działania związane z renowacją Zamku m.in. poprzez wykonywanie strategii, prac archeologicznych, projektów budowlanych itp. Są to długotrwałe procesy. Stwierdził, że wszelkie remonty odbywały się pod nadzorem konserwatora zabytków oraz inspektora nadzoru.

Pan Paweł Nowakowski - oznajmił, że wykonał projekt łuku nad wejściem, który został zatwierdzony przez konserwatora zabytków. Uważa, że Zamek potrzebuje opieki osoby kompetentnej.

Mieszkaniec Ilży - stwierdził, że podczas organizacji biegu na Zamku można ściągnąć wiele osób, które np. interesują się Zamkami, jeśli będzie do tego odpowiednia promocja.

Mieszkanca Ilży - uważa, że Rada Miejska w Ilży powinna powołać Zespół, który będzie koordynował wszystkie działania związane z Rokiem Zamku. Jej zdaniem powinni zadbać także o to, aby głównym koordynatorem pozostał Paweł Nowakowski.

Radny - Cezary Ziembicki - zaproponował, aby przejść do konkretów. Dodał, że pomysły zostaną zapisane i przeanalizowane. Część pomysłów zostanie przekazana do Biura ds. Promocji, aby oszacować koszty. Na kolejnych spotkaniach zostaną przedstawione konkretne pomysły możliwe do realizacji.

Członek stowarzyszenia Ilża 2039 - stwierdził, że należy stworzyć Projekt Zamek, który będzie obejmował szerszy aspekt działania. Należy powołać menadżera projektu, który będzie koordynował wszelkie prace z nim związane. Powinny zostać określone konkretne cele np. większa liczba osób odwiedzających Zamek. Jego zdaniem cele należy realizować tak jak w każdym projekcie. Po pewnym czasie należy wykonać rewizję projektu w celu stwierdzenia, co zostało zrealizowane, a co jeszcze nie i dlaczego. Ponadto należy się zastanowić, czy w ramach Roku Zamku nie podjąć decyzji kilkuletniej co zostanie zrealizowane na Zamku np. celem gminy jest obudowanie Zamku na przestrzeni 10 lat. Poinformował, że Zamek w Ojcowie został odbudowany za 15 mln. zł. w ciągu 2 lat.

Przewodniczący Rady - Józef Skrobisz - oznajmił, że łączny koszt odbudowy Zamku w Chęcinach to 17 mln. zł., z czego 15 mln. zł. to środki pozyskane z Unii, a wkład gminy to 2 mln. zł. Dodał, że niedawno wraz z Burmistrzem - Andrzejem Moskwą uczestniczył w spotkaniu z przedstawicielami Chęcina. Zostali oni zaproszeni na otwarcie Sali widowiskowo-kinowej przy DK w Ilży, gdyż planowana jest współpraca z władzami gminy Chęciny.

Z-ca Burmistrza - Marek Łuszczek - stwierdził, że zostało podane niewiele pomysłów, które można by było wycenić i uwzględnić w Budżecie na rok 2018.

Radny - Cezary Ziembicki - podsumował, że pojawiło się kilka pomysłów, idei. Dodał, że jego rolą jest teraz nadzorowanie tych pomysłów, aby zostało to usystematyzowane na pewien kierunek działań.

Na tym spotkanie zakończono.

Protokołowała: P. Myszka

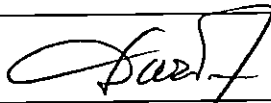

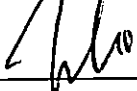
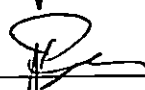

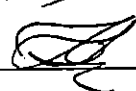
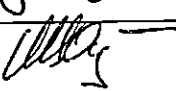
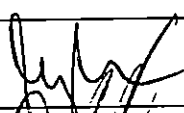

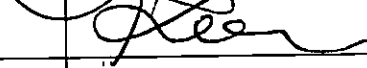
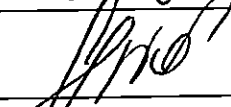

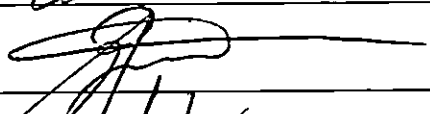
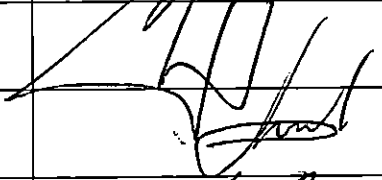

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ilży
Józef Skrobisz

Lista obecności ze spotkania dotyczącego ustanowienia roku 2018- Rokiem

Zamku w dniu 23.11.2017r.

L.p.	Nazwisko i imię	Podpis
1.	Stępczak Stanisław	
2.	Rafał Machuga	
3.	Gluchina Renata	R. Gluchina
4.	Plotka Witold	WPlotka
5.	Siamek Małgorzata	
6.	NOBISZ JASTALSKI	
7.	Elżbieta Gajek	
8.	Tania Turinek	
9.	Elżbieta Siwona	EWI-
10.	Włodzka Marianna	
11.	Malina Julia	
12.	Justyna Stoc	JStoc
13.	Smagaj-Ochłopiński Małgorzata	
14.	Beata Bujalnowska	
15.	Halina Szymet	
16.	Antera Barbara	
17.	Elżbieta Gremie	Elżbieta
18.	Grzeszko Ewa - Mietnykowska	

19.	Nobylkowski Paweł	Nembi
20.	Napolska Jantalska	ht
21.	Margareta Kocel	Jha
22.	Aleksandrowicz Antan	Eul
23.	Cheda Paweł	
24.	Marck Laszczek	
25.	Józef Skrobisz	
26.	Horema Stasito	
27.	Kuc Stanisław	